

Recension

Ängar, Om naturliga slåttermarker i odlingslandskapet.

Urban Ekstam, Mårten Aronsson, Nils Forshed 1988.

Utgiven av LTs förlag och Naturvårdsverket.

Ängarnas epok inleddes för 2500 år sedan, då klimatet i Norden försämrades och våra förfäder insåg vikten att ta vara på djurgödseln till åkern och samtidigt att börja nyttja mark för vinterfoder åt djuren.

Människan med sin skarpsynta fantasi och växterna med sina oändligt skiftande anpassnings- och konkurrensstrategier inledde här ett gigantiskt symbiosförhållande, där också otaliga insekter och andra djur fann sig tillrätta i den dynamiska balansen. Samband uppstod, så starka att själva klimatet sattes ur spel och vissa av värmetidens villkor s.a.s. konserverades i grässvålarnas djup.

Skäran blev lie och lien slåttermaskin...

Resten vet vi. Ängarnas epok avslutades en bit in på vårt sekel.

Två som gått på djupet och insett att också forskningen kring detta måste låta kulturhistoria, ekologi och botanik befrukta varandra, är Urban Ekstam och Mårten Aronsson. I deras bok "Ängar" kan hela ängsbrukets utveckling i skilda trakter följas. Ur otaliga källor har författarna öst vetande och inför de 200 faktaspäckade sidorna, där Nils Forsheds sköna akvareller och teckningar varsamt infogats, kan man inte annat än jublande utbrista: "Detta är ett pionjärverk!". En väldig skattkista för såväl alla som sätter likhetstecken mellan äng och gräsmark som för den aldrig så erfarne floravårdaren. Efter bara några kapitel skriker nävarna efter orvet och man önskar föga mer än att bli värdig bokens tillägnan: "Till dem som hävdar våra ängar".

Tomas Ljung